

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año V.

No. 205

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravljanje

Calle ANASCO 2322 — Paternal
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 6. maja 1933.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—
celo leto \$ 5.—, Inozemstvo Dolar 2.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO Argentino
FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Hrvatski slovenski katoliški odbor La Madrid 387 (Boca), Buenos Aires

RESOLUCIJE

javne protestne skujsčine hrvatskih in slovenskih katoliških izseljencev proti preganjanju katoliške cerkve v njihovi domovini.

Hrvatski in slovenski katoliški izseljenci kakor tudi Argentinci, sinovi Hrvatov in Slovencev, ki ljubimo poleg svoje domovine Argentine tudi domovino naših očetov, zbrani dne 23. aprila 1933 na javni protestni skupščini v Buenos Airesu izjavljamo:

I.

Naše zborovanje je nepolitično in ostro naglašamo, da nima nobenih vezi s kakoršnokoli politikom, da hočemo z njim samo braniti naše katoliške pravice in ničesar drugega. Njegov namen je izključno:

- a) da javno ugotovimo današnji položaj katolikov v naši domovini,
- b) da slovesno protestiramo proti težkim krivicam, ki se jim gode,
- c) da se dogovorimo, kakšne korake da bomo podvzeli sedaj in v bodoče proti gaženju pravic naših bratov — katolikov, ki imajo po naravnem, božjem in državnem pravu pravico, da so ravnopravni in svobodni državljani.

II.

Jasno je, da nam nihče ne more kratiti pravice, da na vse dovoljene načine protestiramo proti krivicam, ki se gode našim bratom. Tako skrb smatramo nasprotno za našo važno dolžnost. Tem bolj, ker so katolikom v domovini odvzete vse možnosti samoobrambe, bodisi potoma tiska, bodisi potoma javnih zborovanj, bodisi potoma političnega udejstvovanja. Jočim stoje njihovim nasprotnikom vsa ta sredstva velikodušno na razpolago. S takim javnim protestom smo nasprotno že predolgo odlašali, ker smo verjeli varljivim obljubam, ki so prihajale iz najvišjih mest. Zavedamo se, da prihajajo naši protesti iz srca celokupnega našega katoliškega ljudstva, ki ima danes v domovini siloma zavezana usta.

III.

Izmed premnogih nasilj, ki so se izvršila nad katoliki naše domovine, omenjamo posebno:

- a) Razpust katoliških prosvetnih ustanov, posebno močene Orlovske in Prosvetne zveze in delni razpust hrvatskega prosvetnega društva Napredak, za kar ni bilo nobenega pravnega vzroka in kar pomeni praktično onemogočenje slehernega katoliškega prosvetnega dela. Ob isti priliki je bila dana vsa svoboda in državna pomoč nekatoliškim in protikatoliškim društvom, na katera ne morejo katoličani po svoji vesti nikoli pristati. Tako na primer Sokolu kraljevine Jugoslavije.
- b) Službeno potrjene in za poučevanje edino dovoljene šolske učne knjige žalijo katoliško moralno in zavijajo zgodovinska dejstva.
- c) Šolski zakon vsebuje poleg drugih za katoliške roditelje nesprejemljivih točk tudi to, da nadomestujejo učitelji veroučitelja, kljub temu, da nastavljajo oblasti na šole s čisto katoliškimi učenci tudi učitelje nekatoliške vere in je bil zadnji čas dolgi vrsti katoliških duhovnikov ki imajo po svoji službi poučevati v šolah verouk iz ničevih razlogov uradno prepovedan in s silo zabranjen vstop v šolo.
- č) Več duhovnikov je bilo samo zato, ker so vestno vršili svojo duhovniško službo, klicanih pred policijske oblasti in kaznovanih. Nekaj jih je bilo celo batinanih.
- d) Policija često moti in zabranjuje tudi čisto verske manifestacije, procesije, službe božje za mrtve.
- e) Odlični uradniki, ki so praktični katoliki, se "iz službenih potreb" v takem številu predstavljajo na najslabša mesta in odpuščajo iz državne službe, da danes že ni več skoro nobenega praktičnega katolika na kakem res odličnem in odgovornem mestu in je bilo treba seči za popolnitev teh mest po kupljivih in deloma celo zločinskih tipih. Premnogi so bili protipostavno odpuščeni brez pokojnine in niso bili ponovno sprejeti v službo niti, ko je državni svet njihove razrešilne dekrete razveljavil.
- f) Po naročilu in na pritisk višjih oblasti izvaja policija in okrajni glavarji posebno nad katoliškimi izobraženci nečuvno strahovlado. Vsak čas, protizakonito tudi v njihovi odsotnosti, ob vsakem nočnem času in pogosto preisku-

jejo njihova stanovanja, jih gonijo v preiskovalne zapore in obsojajo brez vzroka na denarne in zaporne kazni, proti čemur ni praktično nobenega priziva.

g) Katoliški tisk ječi pod drakonsko cenzuro, tako da moramo dobivati zanesljiva poročila iz domovine le iz tujih listov, oziroma privatnim potom, in se ne moremo zanesti niti na pisemsko tajnost, ki je sicer zakonito zajamčena, pa se krši po uradnem nalogu. Istočasno uživa protikatoliški tisk vso državno svobodo in ga obstoječi režim za njegovo protikatoliško delo celo direktno podpira in vzdržuje.

h) Užaloščeni in ogorčeni opažamo popolno soglasje med prizadevanjem in načrti od katoliške cerkve obsojene in izobčene prostozidarske lože in med prizadevanji in načrti današnje vlade naše domovine in parlamenta in senata, ki so vse kaj drugega kot izraz narodne volje. Te vzajemne protikatoliške tendence se posebno kažejo v neprestano se ponavljajočih napadih na katoliške redove, katoliške škofove, katoliške institucije, verski odgoj mladine, v ponavljajočih se zahtevah o ločitvi cerkve od države, in v napadih na samega poglavarja katoliške cerkve, ki se ga nazivlje tujega suverena.

Na vse to so katoličani primorani molčati.

IV.

Proti vsem tem očitnim krivicam katoliški izseljenci odločno protestiramo in opozarjamo odgovorne činitelje, da v imenu pravice in kulture in vsem državljanom zakonito zagotovljene svobode ne pustimo gaziti najprimitivnejših državljanskih pravic.

V.

Hrvatski in slovenski katoliški izseljenci se začudeni zgražamo nad znanimi nekvalificiranimi osebnimi izjavami Nj. Sv. Patrijarha Varnave, nad članki uradnih Glasnika in Vestnika srpske Pravoslavne cerkve, nad knjigami in brošurami, ki so izdane s podpisom, "odobrenjem in blagoslovom" Nj. Sv. Patrijarha in kljub temu pisane v tonu, ki med kulturnim svetom ni običajen.

S to ugotovitvijo nismo hoteli posegati v notranje zaveze Pravoslavne cerkve, niti je žaliti, marveč samo opozoriti da vse to onemogoča mirno sožitje krščanskih cerkvá vedoč, da obsojajo take izjave in pisanje tudi kulturni člani pravoslavne verske zajednice.

VI.

Ravno tako se zgražamo nad nedostojnim in prostaškim pisanjem nekaterih režimskih, deloma od vlade z državnim denarjem vzdrževanih listov. Tako piše na primer tudi tednik Jugoslavija, ki izhaja tu v Buenos Airesu. Izjavljamo, da pošteno in dostojno kritiko ne samo dopuščamo, marveč pozdravljamo. Žurnalistiko, ki stoji na tako nizkem tonu, pa moremo samo ignorirati, vedoč da se poslužujejo tako nizkih manir samo ljudje, ki ne upajo uspeti z razlogi svojega uma.

VII.

Smešno se nam zdi mnenje, kakor da nekatoliški škofje, ne katoliška duhovščina, ne katoliško izobraženstvo, ne katoliško ljudstvo, ne katoliško časopisje ne vé, kaj katoličanom gre in kaj jim je koristno in bi nas morali poučevati v teh stvareh ljudje brez vere, nekatoličani in prostozidarji.

VIII.

Sveti Stolici izražamo ob tej priliki svojo globoko vdanost, našim katoliškim škofom pa spoštovanje, vdanost in zvestobo.

IX.

Članom razpuščenih katoliških organizacij in vsem, ki se trpeli preganjanje zaradi svoje zvestobe do katoliške cerkve, pošiljamo zagotovila naših simpatij in pozdrave v Kristusu.

X.

Najtopleje pozdravljamo naše katoliško ljudstvo v domovini in je pozivljemo, naj ne kloni v boju za svoja prava, čeprav vse kaže, da bo boj težak, ker se je boriti z brezvestnim framaonstvom in manj kulturnimi ljudmi, kar kaže že ves dosedanji način boja.

XI.

Predsedstvu tega zborovanja naročamo, da osnuje odbor, ki bo stalno zasledoval položaj katoliške cerkve v domovini in nepristransko obveščal našo izseljeniško in tujo javnost. Ta obvestila naj bodo stvarna in naj odkrito priznajo vsak morebitni izpregled in preokret na boljše.

XII.

Nadalje naročamo imenovanemu odboru, da porabi v obrambo pravic katoliške cerkve v domovini vsa sredstva, (sledi stran 2)

OKNO V SVET

1. maj

Chicago. — Več bomb je bilo položenih pred telefonsko in električno centralo, ki so napravile ogromno škodo, bilo je tudi več mrtvih in ranjenih. Policija na avtomobilih je v naglici polovila vse komuniste in anarhiste, katere je poznala in katere je mogla izslediti. Varnostna straža za vsa javna poslopja, je bila ojačena.

Nueva York. — Prvi maj je potekel brez vsakega incidenta. Manifestiralo je v povorkah z rdečimi zastavami več kakor 30.000 komunistov in socialistov, ki pa so bili zastraženi od milijonov policijskih agentov, kateri so bili oboroženi s strojnimi, plinom, ter bombami za soljenje.

Tokio. — Policija je aretirala po raznih večjih mestih, Tokio, Osaka, Nagoya in Yokohama, več tisoč komunistov.

Dunaj. — Aretiranih je bilo več sto ljudi. V neki ulici so se komunisti za barakirali, po kratkem boju so se morali udati.

Španija. — Poročila pravijo, da je bil po celem Španiji najlepši red in vendar: ženske so lučale kamenje na predsednika Alcala Zamora, v raznih spopadih s policijo je bilo več ljudi mrtvih in ranjenih.

Lisbona. — Položena je bila ena bomba, ki pa ni napravila večje škode.

Paris. — Manifestiralo je več tisoč komunistov oboroženih s kladivom in lopato, peli so internacionalo. Ranjenih je bilo 46 policijskih agentov.

Rusija. — Defilirala je ruska vojska pred Stalinom in spomenikom Lienina, hitro za njó pa čez milion civilnega prebivalstva, možkih, žensk in otrok. Govori ruskih veljakov so bili potoma radja prenešeni po celem Rusiji. S Kremlja so se oglasili topovski strelí, ki so s 101 salvo zaključili praznik.

Peru

Preteklo nedeljo je Dr. Hurtado de Mendoza usmrtil predsednika republike San-

ki se mu zdijo primerna in dostojna onih, ki se borijo za Kristusova prava. Posebno naj misli, če naj se nebi vsi naši izseljenci s podpisi izjavili za verski mir in svobodo katoliške cerkve v domovini.

XIII.

Te resolucije bomo poslali vrhovnim cerkvenim in državnim oblastem v domovini, Poslanstvu Jugoslavije v Buenos Airesu in vsem diplomatskim in konzularnim oblastem Jugoslavije v inozemstvu, časopisju in vsem našim katoliškim izseljenskim društvom.

XIV.

Naše katoliško izseljenstvo, posameznike in društva, s katerimi vsem želimo stopiti v stik, pozivljemo, da se našemu protestu in prizadevanju javno pridružijo, ker moramo po svoji vesti vse narediti, da se tudi v naši domovini ne ponovijo vsestransko kvarni francoski, ruski, mehiški ali španski verski boji, o katerih noče naše katoliško ljudstvo ničesar slišati, katerih začetke pa že jasno kažejo današnji obžalovanja, protestov in protiborbe vredni dogodki v naši domovini.

Buenos Aires, dne 23. aprila 1933.

Juraj Martič, l. r.
tajnik.

Dr. I. A. Martinolich, l. r.
predsednik.

(Op. uredništva: Brez komentarja.)

chez Cerro. Začasno je prevzel vlado general Oscar R. Benavides. Ta atentat je v zvezi s homatijami, ki jih uprizarjajo kapitalisti po srednjeameriških državah.

Nemčija

Nemški canceler Hitler je pričel s programom kateri se ima izvršiti v štirih letih, pod njegovo diktaturo. Nemški magnati se upirajo Hitlerjevimi metodami, ampak vse to je le komedija, da na ta način slepijo ubogo ljudstvo. V štirih letih, ako ne prej, bo prav gotovo tudi nemški narod sit fašizma in njegovih obljub, bojimo se samo, da bo takrat že prepozno in se ga ne bodo mogli z lahka rešiti, kot se ga ne more italijanski narod.

Kakor v Italji je tudi v Nemčiji vsako delovanje izven fašističnega okvirja, zabranjeno. Na tisoče oseb je deportiranih na ozemlje, ki je nalašč za njih pripravljeno.

Italija

Minister letalstva Balbo pravi, da je treba italijanska eranavtika vsestransko izpopolniti, za to pa 700 milijonov lir, ki so v to svrhu določene, nezadostuje, vlada mora določiti večjo svoto. Kako lepa tolažba za svetovni mir.

Razorožitvena konferenca v Ginebri

Zastopniki raznih držav se bodo zopet sestali na razorožitveni konferenci v Ginebri. Teh konferenc je bilo že toliko, da ako bi se le en del izvršilo, kot se je sklenilo, bi bili danes narodi tako razoroženi, da bi niti fovečev ne imeli več. Zato nam ni treba biti prav nič radovedni kaj bodo gospodje diplomatje

sklenili, zanima naj nas, kaj kapitalisti za kulisami uganjajo. To pa strašno diši po smodniku...

Nekatere države so mnenja, da bi bilo na žitno konferenco dobro povabiti tudi Rusijo.

Argentina

Trgovinska pogodba med Argentino in velika Britanija, se je te dni podpisala. Podpredsednik Roca pravi, da bo argentinska zunanja trgovina imela pri tem velikih interesov.

Dne 3. maja se je sestal 70ti redni kongres. Predsednik gen. Justo je imel izbran govor o današnjem položaju Argentine, ter o namerah vlade.

Društvene vesti
CORDOBA

Na belo nedeljo, kot je bilo najavljeno v Slovenskem tedniku je priredilo SPD III. svojo društveno prireditev, ter ob enem praznovalo obletnico svojega triletnega obstoja. Vdeležba s strani naših rojakov je bila prilično dobra če upoštevamo, da je mnogo naših rojakov odpotovalo v razne kraje za delom. Pogrešali pa smo nekatere naše rojake, ki so se še pred časom vedno odzvali našim vabilom, a tokrat so nas bojkotirali in ostali lepo doma. Ni moj namen, da bi katerega žalil, ker stem bi društvu prav malo koristil, prej škodil, resnica pa je ta, da omenjeni rojaki nočejo nikakor razumeti, da naša prosvetna društva v izseljeništvu so nam ravno tako potrebna, kot vsakdanji kruh, toliko iz

kulturnega kakor iz gospodarskega stališča.

Žalostno je dejstvo, da se dobijo nekateri rojaki, ki se našim kulturnim prireditvam celo posmehujejo, in pravijo ti čudni svetniki, da je društvo v izseljeništvu nepotrebno. Tako govorijo ljudje, ki se jim je posrečilo osamosvojiti, kar jim iz srea privoščimo, ter mislijo ostati tukaj. Ako bi bili ti ljudje tisto kar so trdili dokler niso imeli ničesar, bi morali biti glavni stebri naših organizacij, tako pa delajo ravno nasprotno. Dokler je toliko egoizma med delavstvom, kar lepo molčimo o bratstvu in enakosti.

Drugi vzrok je tudi, da naše društvo ne more vseh zadovoljiti, radi političnih nazorov posameznikov. Nekaterim je društvo premalo narodno, drugim preveč rudeče, nekaterim celo premalo katoliško i. t. d. Ti ljudje prav malo pomislijo, da je vsako strankarstvo za društvo in sploh za delavstvo, gotova propast. Za vzgled si lahko vzamemo nekatera propadla društva, kot "Jug. kul. društvo", ter "Hrvatski domobran", obe društvi sta samo radi strankarstva propadli, kar je v izseljeništvu popolnoma logično in tudi pravilno.

Edino naše Slovensko prosvetno društvo je, ki koraka naravnost, se ne ozira na desno in ne na levo, gre po srednji poti sloge in bratstva. Ravno radi tega tudi kljubuje sedanjim težkim časom, ter prireja lepe prosvetne prireditve, ki so v ponos vsakega izseljenca. Naše društveno geslo je in ostane V slogi je moč. Strankarske prepire smo vrgli med staro šaro, kar priporočamo, da isto store tudi druga društva, ako hočejo kaj doseči.

Da preidemo k sporedu, torej: Prireditev se je pričela ob 5 popoldne, eno uro pozneje kot je bilo napovedano. Točnost je menda povsod enaka pri naših slovenceh. Prireditev je otvoril tov. predsednik z lepim nagovorom.

Bratje in sestre! Vaša dolžnost je, da podpirate edini list slovenskih emigrantov v Južni Ameriki. Vsak zavezen Slovenec ali Slovenka, ki ni brez dela, bi moral biti naročen na „SLOVENSKI TEDNIK“.

Razložil je jasno kaj je društvo doseglo in kaj bi lahko, ako bi bilo več zanimanja in smisla med rojaki, za skupno organizacijo. S toplimi in vznešenimi besedami je povabil vse rojake naj pristopijo v naše vrste, čim več nas bo, tem večji in lažji bo naš uspeh. Njegov govor so vsi prisotni burno aplavdirali. Upamo, da to ni bilo le trenutno razpoloženje, ter da se bodo naši rojaki v resnici odzvali njegovemu vabilu. Ostale točke programa ne bom opisoval, izvrzemši par točk so vse lepo izpadle. Mimo grede omenim le burko "Zamorec", ki je med gledalci vzbudila obilo smeha. Poznalo se je, da so v burki nastopili samo stari igralci, ki so se v svoje vloge polnoma vživeli. Posebno sta ugajala občinstvu čevljar Kneftra in berač Malha. Ostalo kritiko prepustim drugim, kajti že par krat sem se opeknel radi nje.

Po vzporedu je pričela prosta zabava srečkanje in ples. Med prireditvijo in plesom je svirala dr. godba "Union", prav lepe komade, da je mlajše kar samo dvigalo od tal. Deležni pa smo bili še neke druge godbe, ki je prišla da pomaga svojim tovarišem. Tako smo imeli dve godbi, na pihala in orkester, ki sta res dali pester vžitek ne samo plesalcem temveč tudi poslušalcem.

Vsa zabava bi končala v najlepšem redu, da ni prišlo do neljubega incidenta, ki pa je bil k sreči še do časa preprečen.

Prehitro je prišla ura polnoči, in treba je bilo iti vsak na svoj stan. Razšli smo se z upanjem, da bo društvo v kratkem priredilo kako slično prireditev.

član Prosvete III.

članom Prosvete v Cordobi

Podpisani odbor pozivlja vse člane in članice, da se čimprej javijo v sedežu društva in to radi nadaljnega društvenega delovanja. Tem potom pozivljamo vse one člane ki so že več mesecev zaostali s članarino, da isto takoj po

ravnajo, ker v nasprotnem slučaju smo za ljubo primorani jih črtati iz članske knjige, oproščeni članarine so le oni tovariši, ki so brezposelní. Toliko na znanje vsem, ki se zanimajo za naše društveno delovanje.

Odbor.

SLOV. PROSV. DRUŠTVO I. NAZNANJA

Od slej naprej je dovoljen vstop v društvene prostore samo članom in tistim, ki se hočejo vpisati v društvo. V društvo se lahko vpiše vsak slovenec ali slovenka v smislu društvenih pravil. Tudi člani, ki nimate poravnane članarine morate isto poravnati, ako hočete biti deležni društvenih ugodnosti.

Članom društva je narazpolago radio viktrola, razni časopisi iz domovine in iz Severne Amerike. Zabave je za vseh dovolj, ampak kot smo rekli, samo za člane, ki plačujejo članarino. Torej upišite se in plačujte članarino točno.

Odbor

POZOR

V nedeljo 7 maja ob 2 uri popoldne obvezna odborova seja ker so na dan nem redu zelo vazna uprasanja.

Tajnik

Jan:

Ah, sladka pesem

Bliži se rosa iz poljan,
na obzorju ustaja beli dan.
Vse iz spanja se budi,
vrh gora se že zlati...

Po vejah ptički pevajo,
po polju cvetke zdechajo...
Pesem zvona iz vasi,
mehko v jutro valovi...

Dreves vrhove veter boža,
drhti pog grmom drobna roža
Gozd skrivnostno šepeta,
s potočkom, ki ob njem šumí...
Ija.

Ah, sladka pesem mladih let,
kedaj te bodem slišal spet...
V dnevih grenkih kot pelin,
sreča mi utešiš bolečin.—

KAM GREMO

Na razburkanem morju smo, okoli nas besni, mogočno valovje, ki ndarja s svojo razdirajočo močjo v ste ne evropskih držav.

Vesoljni vihar se bliža. Kam naj gremo, — kam in proti kateri strani naj dvignemo naša jadra, da odplujemo v varni pristan.

Zinevra, London, Rim, Paris, to bobni vedno po naših suhah. Oba se vse. Govori se o miru in vedno o miru. Mir naj vlada svetu in državni ki si prijateljsko stiskajo roke, ter se diplomatsko režijo eden drugemu. Prav nič jih ne teži west, da se države katere zastopajo, med to njih komedijo, blazno obožujejo. Pa naj še kdo reče, da so ljudje, ki imajo danes usode človeštva v rokah, pri zdravi pameti. Čudno je le, da se ljudstvo tako očitno pusti vleči.

Potem pa revizije pogodb. Nemčija grozi, Madžarska besni, Italija zahteva nove meje, to je tudi bistvo fašistične politike, pri kateri pa si bo strahovito polomil zobe. Damašnja fašistična Evropa je zalnji strahoviti krč kapitalizma. Teško je predčevati kakšen bo konec.

Glavna krivca tega zla sta Mussolini in Hitler. Ona dva sta, ki obljubujeta stradajočemu delavstvu in nenasitnemu kapitalizmu rešitve. Nekaj česar je nemogoče. Med kapitalizmom in delavstvom se vršijo legalni in nelegalni boji, pri katerem dobivajo teren sicer počasi ampak sigurno, slednji. Med tem sporom se je rodil fašizem, ki je podpiran od kapitalizma, da za vsako ceno vstavi pot novemu svetovnemu sistemu, ter novi človeški dobi. Da, fašizem je kriv in tisti ki ga posredno ali neposredno podpirajo, da se človeštvo potaplja še v večje gorje.

Mussolini in Hitler sta samo orodje kapitalizma. Sicer jima ne manjka nadpovprečne sposobnosti, ter zeležne energije. To zelo dobro znajo tudi magnati, odvezali so debele mošnjčke in . . . naša velikana sta se sklonila pred posvetnim bogom, ter verno služita mogotcem. Kapitaliste sicer ta zadnji špas ogromno stane, vendar upa, da se bo potom fašizma obdržal na površju.

A mi, da mi smo narod trpin. Čez nas bodo gazili za

dorega svojih namenov. Zopet bo tekla kri, a za koga, in za kaj. Oni so morda pozabili na strašne žrtve iz svetovne vojne, mi pa jih nismo in jih ne bomo nikoli. Še ležijo okostnjaki (na Doberdolu, Banjšici, Krnu, a Sv. Gabriel naša Gogota in na drugih svetovnih moriščih, kot strašne priče kapitalističnega pohlepa. To je dovolj in lahko računate, da tudi vaša fašistična posredovalnica ne bo med širokimi masami ljudstva, več uspela.

Častnik Jug. mornarice.

CERKEVNO SPOROČILO

V nedeljo 30. aprila ob 4h popoldne so se vršilo v cerkvi na Avalos prve slovenske šmarnice, ki so bilo lepo obiskane. Za naprej bodo šmarnice oziroma pozneje večernice s slovenskim petjem in slovenskim šmarničnim branjem oziroma govorom redno vsako nedeljo ob štirih popoldne. Vabljeni so k njim vsi Slovenci, predvsem pa slovenska dekleta, ki dopoldne ne morejo k sveti maši.

Gospod pevovodja vabi pevce in posebno pevke, ki so že svoj čas peli v cerkvi, da se pridružijo zboru za petje pri slovenskih večernicah. Vaje za to petje bodo samo ob nedeljah popoldne, po dogovoru pred večernicami ali po večernicah, tako da se lahko pridružijo zboru tudi tisti, ki bi med tednom ne mogli hoditi k vajam.

Samo ob sebi razumljivo je v isti cerkvi tudi za naprej vsako nedeljo točno ob desetih posebna sveta maša za Slovence s slovenskim petjem in slovensko pridigo. Vsi Slovenci so k njej najvljudneje povabljeni.

Prihodnjo nedeljo, dne 7. maja bo hkrati obletni spomin, kar je bila ustanovljena na Paternalu samostojna župnija, s čimer bodo združene posebne slovesnosti.

Obvezna telovadba

v Jugoslaviji

Minister za narodno vzgojo je predložil načrt narodni skupščini, ki, ako bo sprejet, bo vsa mladina do dvajsetega leta pod zakonom obvezna telovaditi. Vsa reč je zelo podobna fašistovskemu načinu. Logično, povsod enako, eden pod to, drugi pod ono krinko.

PEVKAM

Pevske vaje se bodo vršile točno vsake nedelje ob 4 uri popoldne. Pridite vse in bodite točne.

PREJELI

Skupina brezposelnih priredi plesno zabavo v nedeljo dne 7. maja v ul. Paz Soldan na Paternalu. V slučaju slabega vremena eno nedeljo pozneje.

Uršulinka toži knezoškofa.

Kakor poročajo budimpeštanski listi, je bila po nastopu madžarskega kneza primasa Seregyja izključena iz uršulinskega reda predstojnica Avrelija Szombathy. Očitati so ji, da je na račun reda napravila velike dolge, v nekem primeru za 30 tisoč pengöv, v drugem celo za 50.000 pengöv; ta denar je baje porabila v svoje namene oziroma ga je poneverila, kakor je dejal primas v nekem pismu budimpeštanskemu proštu Szallayu, ki ga izključena predstojnica sedaj toži, češ da je to pismo pokazal tretjim osebam. Szombathyjeva, ki leži ta čas v nekem sanatoriju, pa je nastopila za svojo čast tudi proti knezu primasu samemu. Pri tožila se je najprvo na Vatikan, a ta je pri tožbo kratkotalo — odklonil. Nato se je obrnila na civilno sodišče, čeprav ji preti nevarnost, da jo izključijo še iz cerkve. Zato je svojo zadevo obenem še enkrat predložila Vatikanu, vendar ni znano, kaj poreče sedaj k aferi.

"Večni narod"

V Berlinu so imeli te dni predstavo Klugejeve igre "Večni narod", ki je za nas zanimiva zaradi tega, ker prikazuje življenje Korošcev ter obravnava dogodke v letih 1918-20, ko se je "Koroška borila za osvobojenje izpod srbske pete". Stvar je bolj tendenčna kakor pesniška, zato jo tudi uprizarjajo v Berlinu pod sedanjim režimom. Igra je insceniral režiser Karl Heinz Martin. Od osebnosti današnje Nemčije so opazili pri predstavi posebno generala von Sekta, o katerem pišejo, da ga je "zelo zanimal problem vojaške nepokorščine v trenutku, ko velja dokazati ljubezen do rodne grude."

Drvarska armada brezposelnih

V Washingtonu obrazujejo prve oddelke "armade brez-

EDINA VARNA POT K SREČI je VARČEVANJE

VARČUJTE
SAMO VARČUJTE
IN VEDNO VARČUJTE

PLAČAMO

4 % obresti

za denar vložen pri nas pripišemo obresti vsake tri mesece k kapitalu kateri Vam je vsak trenutek na razpolago.

Banco Holandés

BUENOS AIRES: Bmé. MITRE 234

Podružnica: CORRIENTES 1900

"Slovenski oddelek"

Denarne pošiljke

obavljamo naravnost na dom prejemnika.

Ladijske Prevozne karte

dobite pri nas, po zelo znižanih cenah.

Pišite v Vašem (materinem) jeziku, ali pa nas osebno počastite v našem uradu, kjer smo Vam na razpolago vsak dan od 8½ zjutraj pa do 7 zvečer

poselnih" drvarjev. Ta armada bo štela četrto milijona mož in jim bo poverjeno izsekavanje državnih gozdov na podlagi posebnega pooblastilnega zakona, ki ga je v ta namen sprejel ameriški kongres.

Zdravilno spanje — Bajka o šestih do sedmih urah zadostnega počitka

Utrujenost izvira od strupov, ki se naberejo v telesu, kadar bdimo, in ki jih spanje spet paralizira. Zaato je zadostno spanje, zlasti pri živčno bolnih, čestokrat potrebnejše od samega svežega zraku.

Že pri dojenčkih bi morali paziti, da imajo dovolj spanja in da jih med tem nič ne moti, zlasti ne hrup. V vsaki starosti je množina spanja, ki ga potrebuje organizem, različna, otroci pa morajo na vsak način dolgo spati, in sicer v dovolj zračnem prostoru, ki je po možnosti zatemnjen. 12 ur spanja je normala za otroke od 1 do 5 let, 11 ur za otroke od 7 do 9 let, 9 do 10 ur zadostuje 13-letnikom.

Napačno je naziranje, da zadostuje odrasli osebi 6 do

7 ur spanja. To je zelo odvisno od telesne konstrukcije vsake osebe. Malokrvni ljudje in takšni, ki opravljajo svoje delo v zatohlih, nezračnih prostorih, potrebujejo na vsak način več spanja nego ljudje, ki se veliko gibljejo na prostem.

Vsake pol sekunde en avtomobil

Kako silno se je razmahnila avtomobilska industrija v zadnjih letih, priča posebno dejstvo, da producira svetovna avtomobilska industrija dnevno 168.000 avtomobilov. Če bi to produkcijo poverili enemu samemu podjetju, bi to podjetje izdelalo 7200 voz na uro ali skoro vsake pod sekunde en avtomobil.

Prva sloven. cvetličarna "JACINTA"

Nagrobne vence, namizne rože, šopke za neveste, vseh vrst semena in sadik rož ter drevese. Cene nizke, prepričajte se rojaki, ter me osebno posetite. Postrežba na dom.

Se priporoča

ANTON USAJ

Av. San Martin 3358

U. T. 50-2396 — B. Aires

PRIMORSKE VESTI

Drobiž

Istrski vodovod gradijo v zadnjem času z vso paro. Delajo tudi ponoči. To je pač nekaj nenavadnega. — Zadrski škofijski upravitelj Munzani je bil imenovan za nadškofa. Na Malem Lošinjju so proslavili ta dogodek z zahvalno pesmijo "Te Deum". — (Tapetnik Leopold Brumat, star 32 let, iz Solkana pri Gorici se je vračal v poznih noči domov, padel z mosta v Sočo in utonil. — 13-letni Ivan Požega iz Št. Petra na Krasu št. 5 je gnal konja na napajališče nedaleč od domače hiše. Imel je navado, da si je vajeti zavezal okoli roke. Nazaj grede se je deček spotaknil in padel. Konj se je radi tega prestrašil, da je pričel drveti in vleči dečka za sabo. Vse se je zgodilo tako hitro, da ni mogel dečku nihče priti na pomoč. Razbil si je namreč lobanjo in na mestu izdihnil.

Zanimivo zborovanje istrskih kmetov

Dne 12. marca je fašistična kmetijska zveza iz Pule sklicala zborovanje v Tinjanu. Na shod je prišel predsednik zveze Rossi, poleg drugih fašističnih zaupnikov tu-

di znani odpadnik Srečko Jop, ki se je popolnoma vdal fašistom in tudi zanje dela. Kmetov je bilo okoli 500. Službeni govorniki so poveljevali delo fašistične Italije v Istri in eden izmed njih je celo depal, da je Italija v teku 10 let več storila za Istro, kakor Avstrija v stoletjih. Tedaj so se čule med kmeti opazke: Italija nam je v desetih letih več pojedla, kakor Avstrija v stoletjih. Na zadnje je govoril neki upokojeni železničar iz Italije, ki se je naselil v Sv. Petru v Šumi. Končal je svoj govor s fašističnim vzklikom: "Eja, eja, alala!" Pričakoval je, da bodo vsi kmetje za njim ponovili: "Eja, eja, alala!" Toda odzval se ni niti eden. Tedaj je pričel vpiti nad kmeti, naj vzkliknejo z njim: "Eja, eja, alala!" Namesto tega se je oglasil neki kmet iz Karojbe in prosil sklicatelje shoda za besedo. Ti so mu tudi dali besedo, ker niso zdaleč slutili, kaj jim bo kmet povedal. Ta je prikazal gospodarski položaj istrskega kmeta v najbolj črnih barvah. Omenil je, da je istrsko kmetijstvo na robu propada. Pozval je sklicatelje, naj ne odlašajo

več in naj takoj pridejo istrskemu kmetu na pomoč, sicer bo istrskega kmeta v najkrajšem času konec. Končal je z vzklikom: "V Istro je prišla revščina na konju, a govim govorom so bili fašistoditi noče niti peš." Med njeisti silno vznemirjeni in govornika večkrat prekinjali, češ, da se jim muči in da morajo oditi v Pulo. Shod so nato zaključili. Neradi so ugotovili, da se je parada žalostno končala.

Zagodove mame ni več

Ogromna množica idrijskega prebivalstva, ki je 1. t. m. spremila na poslednji poti daleč na okrog znano, ugledno gospo Ano Grudnovo, je na ta način svojega globokega spoštovanja do plemenite srčno dobre pokojnice najlepše dokazala, kako priljubljena je bila Zagodova mati. Lepa gospodarska poslopja, gostilna, mlin in žaga, cela vrsta služinčadi, moderno urejeni hlevi, polni krasne goveje živine in čistokrvnih vrancev, vzorni sadovnjaki, polja, travniki in senožeti, pa mogočni gozdovi, segajoči z Jeličnega vrha daleč tja v romantično Zalo, to je bilo nekoč veleposestvo na katerem je gospodarila blagopokojna gospa Ana s svojim že pred desetletji umrlim soprogom Ivanom. Po vsej Notranjski, Krasu, v Vipavski dolini in v Tolminskih hribih je bila v tistih romantičnih dneh, ko idrijski kot še ni oskrnilo brnenje motorjev po cesti, po svoji veliki gostoljubni in ogromni potrebi znana gostilna Zagodove domačije: Na tisoče in tisoče ljudi bi moglo izpovedati najlepše o usmiljenem sreću gospe Ane, ki je po smrti svojega občespoštovanega, preano umrlega soproga sama vodila dasi utesnjeno, še vedno obširno posestvo. Koliko siromakov, koliko slovanskih sre, ki jih je

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dal tekem zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, velike popuste. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky
U. T. 45 - 1720

Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, ca-

služba in vojna vihra zanesla v pokojnih Zagodovih svoje najvnetejše podpornike in svetovalce. In ko je po vojni utihnilo v nekdanj tako razgibanem mestu kulturno-prosvetno delovanje, je bila Zagodova domačija najprijetnejša izletna točka po kratkem izprehodu po romantičnih senčnih Rakah. Saj je bil odrasli generaciji ves tisti svet najlepši okvir v neizbrisni sliki spominov na leta največjega kulturno-prosvetnega razmaha Idrije.

Zagodove mame ni več. Odšla je tiho in spokojno za svojim soprogom. Poslej bo počivala pri Sv. Križu v družbi starih in mladih, s katerimi je v življenju tako gostoljubno pokramljala. Z njene priljubljenega doma ji bo prinašala pozdrave mimo šumeča Idrije, v tiho senco cipres in kostanjev pa bodo hitele do konca naših dni misli nas vseh, ki smo vzljubili z vsem srcem tisti košček zemlje, ki krije tolikanj lepih spominov na vse naše drage, na nekdanja srečna leta v rodnem idrijskem mestu. Razkropljeni širom sveta združujemo svoja srca v izrazih iskrenega sožalja preostalim sorodnikom, pokojni Zagodovi mami pa bodi ohranjen večno lep, svetel spomin.

Fašistične "pedagoške metode"

Na komenski osnovni šoli ustrahuje slovensko deco upravnik-fašist Giralidi. Pred leti je bil za upravnika na šoli v Štanjelu, a so ga morali kazensko premestiti v Li-

bijo. Letos se je vrnil in našli so mu mesto v Komnu. Ko je opazil, da se deca med sabo še vedno sporazumeva po slovensko, ker se italijanščini kljub vsemu prizadevanju njegovih prednikov in njim podrejenim učiteljem in učiteljicam ne zlepa ne zgrda ne more privaditi, je uvedel pred nekaj tedni novo "pedagoško" metodo. Naročil je učiteljici, da mora slehernega šolarja, ki bi še spregovoril po slovensko, kaznovati z globo po 5 centezimov za vsako besedo. Deca se je silno ustrašila tega novega ukrepa. Giralidi je premeteno računal, da bodo sedaj starši sami silili svojo deco, naj na cesti in v šoli govori izključno le italijansko, ker pač ne bodo mogli prenesti novih bremen, ki izgledajo na prvi pogled sicer neznatna, ki bi pa postala neznosna, če bi se njih deca, braneč svoje narodne pravice ali pa tudi le zaradi tega, ker bi ji ne bilo mogoče, naenkrat vseh svojih misli izražati v italijanščini, še nadalje upirala Giralidijevim ukazom. Giralidi je s svojim barbarskim ukrepom sicer dosegel znaten uspeh, vendar se kljub kazni še čestokrat pripeti, da uide kakemu slovenskemu dečku ena ali druga beseda v materinščini. Spočetka so ljudje plačevali globo, ki so jim jih nakopali njihovi otroci, sedaj so se pa pričeli upirati, češ da ni njihova krivda, da se deca po celih desetih letih, odkar v slovenskih krajih delujejo izključno italijanska šola in poleg nje cela vrsta

Instituto Medico 339 Callao 339 Dr. Renoulin

Bivši zdravnik v bolnišnici Salaverry, V. Sarsfield in v bolnišnici Alvear.

Vodi osebno zdravniški zavod CALLAO. Vsi klijenti se zdravijo od zdravnikov specialistov.

SIFILIS. 606-914. — Moderno zdravljenje.

BLENORAGIA — Moderno zdravljenje brez bolečin.

Prostatis, vnetja in spolne bolečine.

KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahnost.

SRCE. Srčne napake — hibe.

ŽELODEC. Čreva — kristlina — jetra.

Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.

KOSTNE BOLEZNI. Sušica.

REVMATIZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.

GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrzlice.

ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek).

OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.

NERVOZA. Glavobol.

Žarki X — Diatermia — Žarki ultravioleto.

LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj.

Lastni senatorji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12.

Pregled \$ 3.-

339 Callao 339

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOZA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ZILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju. ŽIVNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost. REVMATIZEM: kila, nadiha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi

SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

drugih italijanskih organizacij, še vedno ni privadila laški govoriči.

Istočasno je Giraldi na komenski šoli ustanovil italijanski večerni tečaj za odrasle. Komenski fašisti so mu pri tem v mnogočem pomagali ter mu prignali k predavanjem tudi celo vrsto starih in mladih Komencov in okoličanov. V tečaju učita Giraldi in njegova učiteljica ljudi italijanščino, obenem pa jim predavata o novejši italijanski politični zgodovini, o italijanskih zmagah (!) v poslednji vojni, o fašizmu, njegovih idejah in namenih ter o "neodrešeni" Dalmaciji in sličnih megalomanskih fašističnih smotrih.

Sirottijev režim

Kakor so poročali listi je postalo v zadnjem času ba je zopet aktualno vprašanje o novem škofu v Gorici, ki ga sedaj, kakor znano, nadomestuje kot apostolski administrator in Goričanom predobro znan Sirotti. Te dni je bil pri papežu v avdijenci tržaški škof Fogar. Mor-da je bila tudi njegova pot v Rim v zvezi s poslednjimi teritorijalnimi spremembami cerkvenih uprav ter naslednikom pokojnega nadškofa Sedeja. Od časa do časa se čujejo govorice, da bo imenovan za goriškega nadškofa sam Sirotti. Izven vsakega dvoma je, da bi pomenilo njegovo imenovanje nov težak udarec za naše Goričane, ki jim ge sedaj s silo jemljejo poslednje ostanke narodnih

kulturnih pravic, kolikor jim jih je še ostalo pod krovom njihovih božjih hramov. Sirottotti je posredno ali neposredno sokriv pri teh kulturnih in verskih zločinih.

Baš v zadnjem času se je pričela po Goriškem nova gonja proti slovenskim propovedim in krščanskemu nauku v cerkvah. Biljskemu župniku, ki vztrajno propoveduje v slovenščini, so te dni spet zagrozili s policijskim opominom. Sicer so mu domači fašistični šovinisti nakopali baje že več takih opominov, toda poslednje grožnje so, kakor pravijo ljudje, dišale po vse hujši "kazni".

Slovenskim župnikom vedno znova propovedujejo zbirati šolsko mladino po cerkvah in ji v slovenščini podajati krščanski nauk. Doslej je bilo to zaman. V zadnjem času pa so zato v raznih krajih namestili več italijanskih duhovnikov za verski nega, prerano umrlega sopred kratkim na Tolminsko italijanski katehet, ki poučuje verouk v italijanščini ne le na tolminski, marveč tudi na drugih bližnjih šolah. Šolarjem deli tudi italijanske katekizme ter jim vztrajno prigovarja, naj ne zahajajo več k slovenskemu krščanskemu nauku k domačim župnikom. Na vse načine jim skuša dokazati, da bi se morali tudi vero naučiti po italijansko, ker "pripadajo italijanskemu narodu."

V Kopru je župnik Mecchia na nekem sestanku v fa-

šističnem lokalu napovedal, da se bodo opustile dosedanje slovanske velikonočne ceremonije in procesije ter da se bodo mesto njih uvedli stari beneški obredi. Mesto v soboto zvečer bo procesija na velik petek. Priredili jo bodo z velikim pompom na enak način, kakor je to v navadi v Benetkah in v nekdanjih beneških mestih. Po hribih okoli Kopra bodo na veliki petek zvečer razsvetljene vse hiše. Posebno zanimanje je vzbudil med fašisti, ko je napovedal, da bo koprski župnija s sodelovanjem mestnih organizacij in paroplovnih družb poskrbela za čim večji dotok tujcev in okoličanov v Koper. Fašisti, ki jim dišijo le denarci, ki bi jih ljudstvo prineslo v Koper, so župniku Mecchiji obljubili vso svojo podporo in pomoč.

Še vedno v zaporu

Pred dobrima dvema mesecema so neznanci pokvarili fašistične spominske znake na novem mostu v Košani. Zaradi tega je bilo aretiranih mnogo fantov iz vasi, pa tudi iz drugih bližnjih krajev, posebno iz Neverk. Preiskovalne oblasti se niso ustrašile nobenega še tako nasilnega sredstva, da bi izsledile krivce, toda vsa prizadevanja so ostala zaman. Večino osumljenih mladeničev so sicer izpustili, tri izmed njih pa so pridržali še nadalje v zaporu. Ljudje pripovedujejo, da jih nameravajo izročiti posebnemu sodišču za zaščito države.

Begunci in naborniki pred

Svojo gostilno priporoča

FRANCE KURINČIČ

CALLE TRELLES 1167 - 69 — Bs. AIRES

(Pol kvadre od ul. Gaona 2400)

PRIPROSTA DOMAČA HRANA. DOBRA VINA IN PIVO. LEPI, ZRAČNI PROSTORI. VRT IN DVORIŠČE, PRIPRAVNA ZA PLES. SNAŽNA PRENOČIŠČA PO 60 cent. HRANA IN STANOVANJE ZA DEKLETA, KI IŠČEJO SLUŽBO. POCENI PENSION. — ZVEZE NA VSE STRANI MESTA.

Ples vsako nedeljo in praznik

sodiščem

Po daljšem presledku se je vršilo pretekli ponedeljek na sodišču na Reki spet nekaj razprav proti beguncem, ki so brez potnega lista zbežali čez mejo. Marija Perušičeva, 50-letna Marija Milotičeva iz Poreča in 17-letni Matej Lakosegac iz Motovuna so bili obsojeni na trimesečno ječo in po 2000 lir denarne kazni, 23-letni Rudolf Mijandrušič iz Pazina pa na tri mesece in 10 dni zavora ter na 2100 lir denarne kazni.

Na sodišču v Kanalu je bil zaradi bega čez mejo obsojen 27-letni France Pirik iz Dola pri Kalu na 6 mesecev zavora in 300 lir denarne kazni. Posestnik France Samec iz Loga pri Kanalu je bil obsojen na občutno denarno globo, ker njegov sin Ciril ni

redno zahajal k predvojaškim vajam.

Sodišču v Gorici so rihemberški karabinjerji prijavili 23-letnega Viktorja Čuka, češ da se ni odzval pozivu. Bil je aretiran in odveden v goriške sodnijske zapore.

Dobra kuharica

Gospodinja: Marička, kaj boste skuhali novim gostom za večerjo?

Marička: To je odvisno od vaše želje, milostljiva, ali naj naj gostje še kdaj pridejo ali ne...

**

Otroška odkritosrčnost

ste osrečili mojega očko."

Soseda: "Kako to?"

Sinko: "Ko ste oni dan odšli od nas, je dejal: "Oh, kako sem srečen, da je ta babnica odšla!"

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA
CANGALLO
DR. A. GODEL

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje
BLENORAGIJE — KAPAVCA

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINI

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMINA — ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

KLINIKA in SANATORJI

Dr. MILOSLAVICH

za Slovence

Zdravljenje po specialistih

Zdravniki: Dr. N. V. Miloslavich, bivši zdravnik bolnišnice Rawson. Dr. N. Vlahovich, službeni hefe bolnišnice Fiorito. Dr. C. J. Manzoni, zdravnik bolnišnice Alvear in Dr. Miloslavich.

NOTRANJE BOLEZNI; krvne, revmatizmos itd.

SPOLNE BOLEZNI — Sifilis — Urine — Triper.

ŽENSKÉ BOLEZNI; kakor tudi otroške; — oddelek zase.

UŠESNE BOLEZNI; nos — grlo — operiramo.

ZOBNA KLINIKA; posebni oddelek — kompletna poprava — delo zlato in kaučug.

SPLOŠNO ZDRAVLJENJE.

Žarki X — Ultravioletni žarki — Diatermia

Cene nizke

Se ordinira od 8 do 10 zjutraj in od 3 do 8 zvečer

Calle CEVALLOS 667

(med Chile in Mejico)

Iz Jugoslavije**ZADNJA POT ŠKOFA****Dr. KARLINA**

Maribor, 10. aprila. — Danes dopoldne je bil z velikimi častmi in ob velikanski udeležbi prebivalstva iz bližnjih krajev spremljan k zadnjemu počitku vredni naslednik velikega narodnega škofa in učitelja Slomška, blagopokojni knezoškof lavantinski g. dr. Andrej Karlin. Pogrebne svečanosti so se pričele že včeraj ob 17. v stolnici, kjer je bila pokojnemu knezoškofu posvečena posebna molitvena ura. Danes ob 8. so truplo slovesno blagoslovili v kapeli škofijske palače. Ob asistenci odličnih cerkvenih dostojanstvenikov je to blagoslovitev opravil pomožni škof g. dr. Tomažič. Do 10. ure so se zbrali v stolnici visoki cerkveni dostojanstveniki, kakor nuncij, kardinal g. Pelegrinetti, zagrebaški nadškof g. dr. Bauer, ljubljanski knezoškof g. dr. Rožman, krški škof g. dr. Srebrnič, zastopnik tržaške škofije g. msgr. Kratzig, škofovska zastopnika iz Celovca in Gradca in drugi.

TRAGIČNA SMRT POD VOZOM

Slivnica, 8. aprila. — Ko se je včeraj popoldne vračal iz gozda z vozom stelje posestnik Ivan Vrbič iz Hotinje vasi, ga je na potu spremljal 18-letni sin Leopold ter mu pomagal pri zaviranju voza po strmim pobočju Pohorja. Pot je vodila po skrajno slabih pohorskih cestah ter je večkrat pretila nevar-

Diplomirana**habica****ANA CHARPOVA**

v Pragi in Buenos Airesu
Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.
Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 178
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

ZOROZDRAVNICA

Dra. Dera Samoilović
de Falicov
in Feliks Falicov
Sprejemata od 10. do 12.
in od 15. do 20. ure.
Donato Alvarez 2131
U. T. 59 - 1723
Directorio 1347

nost, da se voz prevrne. Že v neposredni bližini doma se je voz znova zamajal. Kljub temu, da se je na viseči strani opiral vanj z vilami sin Leopold, ki pa ga nikakor ni mogel obdržati v ravnotežju. Voz je pretignil s seboj tudi fanta, ki pa je pod bremenom še enkrat močno zakričal, nato pa utihnil. Takoj so prihiteli na pomoč sosedje, ki so bili deloma tudi priče nesreče ter izvlekli izpod voza fanta že mrtvega. Za tragično umrlim Leopoldom globoko žalujejo starši, ki bi jim bil v starih letih gotova pomoč kakor tudi ostala soseska. Pokopali so ga danes, v soboto na pokopališču v Slivnici.

IDEJNE SMERNICE SREDNJEŠOLSKE MLADINE

Ob priliki nedavnega mari-

borskega kongresa slovenskega srednješolskega dijaštva so družine Prosveta (Novo mesto), Sloga in Korotan (Celje) ter družini SJSU v Kočevju in Kranju izdale resolucijo, ki vsebuje kolodatek k dosedanjim še nadaljnje idejne smernice za delo organiziranega srednješolskega naraščaja. Našo javnost bodo gotovo zanimali nazori doraščajoče inteligence. Zato objavljamo glavne točke te resolucije. Glase se:

1. Hočemo, da se preneba žonglirati z jugoslovenstvom in slovenstvom in jasno povemo, da je jugoslovenstvo pojem, ki družijo jugoslovenske rodove v skupnih etnografskih, nacionalnih in gospodarskih mejah; da je zgodovinska potreba, ki ne izključuje raznih individualno-

sti, katere ima naš narod v območju različnih kulturnih, socialnih, gospodarskih in političnih prilik. Trdno smotorej prepričani, da more edino enotna velika Jugoslavija, urejena na bazi popolne enakopravnosti, braniti in dokončno izvojevati tako težko priborjeno svobodno in neodvisnost našega naroda.

2. Priznavamo vsako iskreno politično borbo in vemo, da se sleherni režim menjava in da se mora prilagojevati trenutnim potrebam in prilikam ter se zaradi tega nikdar ne more istovetiti z nacionalno idejo. Vendar pa najostreje obsojamo vsako razdiralno delo katerihkoli osebnosti, ki hote ali nehotite služi samo tujim interesom. Zahtevamo lojalnost in poštenost vseh političnih vodi-

teljev, ki vodijo ali bodo vodili usodo naroda in države, ker vemo, da more le enotna, smotrena jugoslovenska politika prineseti blagostajne našemu narodu.

3. Onim preko naših meja, ki so lačni naše zemlje, pa jasno in glasno povemo, da stoji jugoslovenska omladina neomajno na braniku vse svoje domovine. Tu na severni meji naše države izjavljamo, da ne odstopimo nikomu niti pedi zemlje, na kateri prebiva naš narod, in prisegamo bratom preko meja, da jih bomo brez ozira na žrtve podpirali v njihovi borbi.

4. Vemo, da v današnjem času ni primerna borba med jugoslovenstvom in slovenstvom, ampak da zavisi vsa bodočnost našega velikega naroda od pravične rešitve socialno - ekonomskih vprašani današnje, tako razruvane družbe. Zavedamo se, da ne bomo našli rešitve v posnemanju tujih sistemov, ampak da je edina rešitev v tem, da si sami izgradimo popolnoma nov, našim prilikam od govarjajoč sistem, ki bo edini lahko rešil akutne probleme našega naroda. Naš delavec, naš kmet in naš inteligent morajo postati deležni človeka dostojnega življenja.

5. Razumljivo je, da bo samo nova generacija prežeta s pravim idealizmom, jugoslovenskim demokratičnim in socialnim čutom, ki bo radikalna in revolucionarna v po-

Največja želja slehernega izseljenca je, postavitve lastne strehe. Predno se odločite zidati svojo hišo, obrnite se na zidarskega mojstra

S FIRMO**FRANC KLAJNŠEK**

Calle Marco Sastre 4351
esq. Sanabria, Villa Devoto,
Buenos Aires. U. T. 50-0277.
Izdeluje načrte in napravi
vam proračun za gradnjo,
brezplačno.

PENSION ZA ŽENSKO

Ženske se sprejmejo na hranu in stanovanje. Lepe zračne sobe. Hrana dobra in na izbero. Telefon in radio na razpolago

M. KOJANEČ

ŠIVILJA za navadne obleke in večerne toalete. Izdelava prvovrstna, po najno
U. T. 59 Paternal 0467

Calle SAN BLAS 991

rojakinjam Marija Kojaneč, vejši modi. Priporoča se cenju. ul. San Blas 991. Bs. Aires.

**VELIKA KLINIKA
SPECIALISTOV****Buenosaireške in pariške univerze**

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

KAPAVICO**Reakcija Wassermann**

Lečenje s pomočjo elektrike, ki skrajša zdravljenje

REVMATIZEM

in komplikacije zdravimo brez bolečin

SYFILIS 606 - 914

Bolezni členkov, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis
Povračanje, bolečine, kisline, rane, slaba prebava

ČREVESNE

Krči, zapeka, šibkost

BOLEZNI GRLA, UŠESNE, OČESNE in NOSNE**X ŽARKI - ULTRAVIOLETNI ŽARKI****DIATHERMIA - VISOKA NAPETOST**

Pregled SAMO \$ 3.-

1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

ŽENSKÉ BOLEZNI

EDINA KLINIKA ZA ŽENSKÉ BOLEZNI

Zdravljenje se vrši po univerzitetnih specialistih iz Buenos Airesa in Pariza
KRVNE BOLEZNI — MATERNICE — JAJČNIKA — NOSEČNOSTI —
BELI TOK — NEREDNO PERILO — NABREKLOST ŽIL

Krvne bolezni in nervoznost se zdravi z električnimi žarki

Za čitatelje SLOV. TEDNIKA pregled brezplačno

Ordinira se od 14—20 ure

Rivadavia 2580, I. nadstr.

Dve kvadri od plaza Once

zitivnem smislu, ki bo torej ustvarjala in gradila, ki nacionalni in kulturni dobrin naroda ne bo uničevala, — da bo samo taka generacija znala in mogla dograditi na Balkanu Veliko Jugoslavijo, ki bo ekonomsko neodvisna in ki bo edina jamčila popolno svobodo našega naroda.

6. Naša šola in tudi večina drugih ustanov ne morejo nuditi mladini zadostne vzgoje v tem smislu. Naša pa bo svoje zatočišče med nami, ki bomo delovali vedno v smislu zgoraj navedenih smeric. Zato pozivamo vso mladino, da se nam pridruži in nam pomaga pri reševanju teh naših skupnih nalog

JAVNA DELA V OBEH MARIBORSKIH SREZIH

Maribor, 7. aprila. — Kakor v drugih srezih dravske banovine so pričeli s podporo državne pomožne akcije javna dela tudi v sreskih okoliših Maribora za levo in desni breg. Pripravili so gra-

moz v humskem kamnolomu za cesto Ruperče—Hum in Sv. Peter—Ložane, v Morgrabnu za občinsko cesto Ranci—Dobrenje, precej ljudi je našlo zaposlitve v Korenjskem kamnolomu; iz katerega so navozili gramoz za občinsko cesto Spodnji Duplek—Korena, živo je bilo tudi v Dolajševem kamnolomu pri Sv. Jakobu, iz katerega so dovažali gramoz za banovinsko cesto Sv. Jakob — Polička vas in za odcep od banovinske ceste proti pripravili material za našip Sv. Jakobu. V Bresternici so občinske ceste Brestrnice—Sv. Križ in banovinske ceste Maribor — Marenberg—Dravograd. V kamnolomu pri Zimici so pripravljali gramoz za občinsko cesto Zgornji Duplek—Zimica.

Predvsem so bili deležni podpore pomožne akcije nezaposleni delavci. Po vsebilo sklenjeno, da se mezda stranskem razmotrivanju je izplača celotno v gotovini. Sresko načelstvo Maribor, desni breg, je sklenilo razdeliti 270.000 Din na tri dele in tako pripade na sodni okraj Slovenska Bistrica 120 tisoč Din, na sodni okraj Maribor — dravska dolina 90 tisoč Din, na sodni okraj Maribor — bližnja okolica pa 60.000 dinarjev. Ta razdelitev se je izvršila sporazumno s

krajevnimi činitelji in sreskim cestnim odborom v Mariboru.

Tudi v sreskem okolišu za levi breg Drave so pričeli spočetka z deli v kamnolomih, kjer so pripravili gramoz. V kamnolomu Tinje za banovinsko cesto Slovenska Bistrica — Tinje, v kamnolomu Ugovec za tlakovanje banovinske ceste Spodnja Ložnica — Gladomesko — Ugovec, v kamnolomu Šegi tolčenec za banovinsko cesto Poljčane — Majšperk in odcep pri Makolah, istotam so naložili tudi kamen za cesto in opornike mostu v Studenicah in Hrastovecu; v sodnem okraju Maribor so v glavnem pripravljali v kamnolomu ob cesti gramoz za ceste: Podvelka — Ribnica — Sv. Lovrenc na Pohorju, dalje za banovinsko cesto Sv. Miklavž — Hoče — Reka, za banovinsko cesto Maribor — Ruše — Selnica, za banovinsko cesto Reka — Sv. Arah — Ruše in še za nekatere druge ceste. Tudi v srezu Maribor levi breg se izplačuje delavcem podpora kot zaslužek v denarju.

PRIHOD PRAVOSLAVNEGA ŠKOFA V ZAGREB

Danes bo svečano ustoličen Zagreb, 8. aprila. Danes ob 17. je prispel semkaj novomenovani zagrebški metropolit Dositej. Na postaji ga je

sprejela častna četa vojske z godbo. Bili so zbrani zastopniki vseh oblasti v Zagrebu razen bana dr. Perovića, ki je odsoten. Ko je metropolit stopil iz vagona, ga je deca med sviranjem godbe obsipala s cvetjem. Prvi je pozdravil metropolita predsednik srbske pravoslavne občine v Zagrebu, nato mestni načelnik dr. Krbek, končno pa deček iz pravoslavne osnovne šole v Bogovičevi ulici v imenu pravoslavne dece. Metropolit se je z lepimi besedami zahvalil vsem za dobrodošlico ter zaključil: "Prihajam zato, da širim ljubezen in slogo med brati ter da delam za edinstvo in blagor naroda." Velika povorka avtomobilov je nato krenila proti pravoslavni cerkvi. Metropolit Dositeja sta spremljala skopski metropolit Josip in episkop plaški dr. Maksimilijan. Pred cerkvijo je pričakovalo novega metropolita mnogo pravoslavni duhovnikov. Tu ga je v imenu svečenstva pozdravil arhijerej Kokić; metropolit je v svoji zahvali izrazil nado, da bosta njegov prihod in bivanje rodila bratsko ljubezen. V cerkvi se je vršila kratka molitev, nakar so novega škofa spremili v njegov dvorec v Deželičevi ulici. Ob 18. se je metropolit spet vrnil v cerkev, kjer je bilo veliko slovljenje Jutri ob 8.30 se prične svečana liturgija, ob 10.30 pa bo svečano ustoličenje novega zagrebskega metropolita.

"Nu, dragec, pojdi z menoj na sprehod, da se pokažem ljudem v novi obleki."

"Takoj draga, samo potrpi, da si obrežem razcefrani

**

Da ima le denar

Vera: "Vzela bi tudi grdega in neumnega moža, da bi le imel mnogo denarja."

Marko: "To je pa hudo."

Vera (razočarano): "Kaj nimate denarja?"

**

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
 calle Facundo Quiroga
 1441

nasproti komisarije
EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

Babjevernost

"Priateljček, tvoji čevlji škripljejo", se je rogal gospod Obrokovič, "prav gotovo jih še nisi plačal".

"Bedasta babjevernost", se je branil gospod Neplačanič, "saj bi moral, če bi bilo od tega, škripati po vsem telesu".

Vsaj to!

Gospa Jedrt bi bila rada mlajša kakor je v resnici. Ko so jo zadnjič pri neki priložnosti vprašali, koliko je stara, je izpovedala dosti manj let, kakor jih ima v resnici. Tedaj ji je njena hčerka šepnila na uho:

"Prosim te vendar, mama, pusti med tvojo in mojo starostjo vsaj devet mesecev vmes!"

O, te ženske!

"Ne", je Porenta branil ženske, "tako slabe pa tudi niso. Tudi ženska govori večih resnic".

"Že mogoče", je pritrdil Brenta. "Toda zmerom samo o drugih ženskah..."

**

Neka dama je nadlegovala znamenitega zdravnika z najbolj nemogočimi vprašanji glede prehrane svojega otroka.

"Kaj pravite o mleku oslice, gospod profesor?" ga je vprašala.

"Za mlade osle je prav dobro," je odvrnil zdravnik.

Če bi vedel

Triletni Mihec se vrne z izprehoda in noče sezuti čevljev. Mamica ga okara, češ, da vendar ni prišel na svet zato, da bi lenobo pasel, temveč zato, da bi pridno delal.

"Če bi bil to vedel, pa ne bi bil prišel na svet..." se je odrezal Mihec.

Ribe hitro rasejo

A: "Meni se zdi, da ribe strašno hitro rasejo."

B: "Kakor to?"

A: "Zato, ker je ščuka, ki jo je ujel naš sosed poleti in o kateri nam vsak da pripoveduje v krčmi, od dne do dne večja..."

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.

Atelje

MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275,
 DOCK SUD

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389
 Buenos Aires

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJČNIKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELOČNE IN MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer.

NIZKE CENE

Sede: Añasco 2322 Bs. Aires. y Colonia 104, Bs. Aires. Humberto I° 40, Cordoba. Balcarce 381, Rosario. Malaqueña FCCA.

ZANIMIVOSTI

Noga, ki tehta 64 kg.

Primarij dr. Stöhr, vodja okrajne bolnišnice v Mödlingu pri Dunaju je te dni izvršil operacijo, ki je menda edinstvena v zgodovini medicine in girurgije.

Šlo je za neko 32 letno žensko, ki ji je že dalj časa otekala noga ter se ji povečala v taksnem razmerju, da je tehtala več nego vsi ostali organi skupaj. Bolnica je morala neprestano ležati. Že lani so ji svetovali, naj gre pod nož, za kar pa se ni mogla odločiti, ker so ji zdravniki odkrito priznali, da je postopek zanjo življenjsko nevaren. Letos pa ji ni preostalo nič drugega, kakor da se zaupa kirurški izkušnosti.

Telo pacientke so položili na mizo in dr. Stöhr je v poldrugournem delu srečno izvršil svojo nalogo. Odstranil je bolnici nogo v kolku, pričemer so ostali nedotaknjeni vsi organi, ki so potrebni za življenje. Odprli niso niti trebušne votline. Po operaciji so izvršili transfuzijo krvi, za katero se je ponudil brat pacientke. Bolnica je danes izven nevarnosti. Rana se ji celi uspešno, funkcije telesa so povsem normalne. Odrezano nogo do kolka so po operaciji tehtali in ugotovili, da znaša njena teža 64.6 kg. skoro dvakrat toliko, kolikor teža vsega ostalega telesa skupaj. Zdravniki izjavljajo, da bo operiranka po smotreni negi okrevala in ozdravela.

Burno predavanje Emila Ludwiga v Franciji

"Paris Midi" poroča iz Mar seilla, da je tam imel predavanje pisatelj Emil Ludwig ter izjavil med drugim, da je versajska pogodba zadeva "muhavosti in ošabnosti". Ta izjava je zbudila med poslušalstvom splošne proteste. Ko se je občinstvo pomirilo, je Ludwig nadaljeval predavanje ter izjavil, da je že sam pogled na vojaške uniforme opasen za mir. Pri teh besedah se je dvorana ponovno vznemirila. Predavatelj

je mogel nadaljevati in končati svoj govor še po daljši pavzi in opravičilu.

Ženske v hlačah

Nova ženska moda hlače namestu kril se je te dni pojavila tudi v Budimpešti. Na opoldanskem šetališču se je sprehajala elegantna dama v hlačah. Njen pojav je zbudil mnogo pozornosti in komentarjev, a nič posnemanja.

Šola iz stekla

Prizadevanje, da bi bila sobodna šolska poslopja čim bolj svetla, je rodilo v Lubecku stavbo, ki je menda vzor svetlega šolskega poslopja. Hiša je zgrajena iz železa in stekla. Učilnice so zelo svetle, a tudi drugi prostori pomenijo višek higienskih predpisov. Šola ima tudi oddelek za prehrano, kjer dobivajo otroci vsak dan primerno količino mleka.

Ženska glava v vedru

V Hietzinku pri Dunaju so našli na tako zvanem "Satzbergu" v vedru starega vodnjaka na škripec trohnečo žensko glavo, ki je že precej razpadla. Vedro je bilo v vodi in ko so ga potegnili iz vodnjaka, se je glava očitno zaradi trohnenja odtrgala od trupla. Po sodbi strokovnjakov je ležala glava v vodi kakšnih 6 do 8 tednov. Oblasti so uvedle preiskavo, da se dožene, če je tu po sredi kakšen zločin.

Lindbergh se izseli iz Amerike

Po poročilu "Dail Herald" se bo polkovnik Charles Lindbergh izselil iz Amerike zaradi večnih izsiljevanj, ki jim je izpostavljen. Po vesteh istega lista se bo naselil s svojo družino v neki vili blizu Cariffa v južnem Walesu.

Mussolinijevi načrti — račun brez krčmarja

Kakor naši čitatelji že vedo, se je vršil nedavno v Rimu sestanek med angleškim ministrskim predsednikom MacDonaldom in Mussolinijem. Kot piše angleški list, je Mussolini predlagal sledeče: 1. Ozek nemški zvezni

most skozi poljski koridor od Konitza do Marienwerderja. 2. Rumunija vrne Madjarski Erdelj in Banat. 3. Jugoslavija vrne Madjarski Banat, Avstriji pa Slovenijo. 4. Hrvaška postane avtonomna država. 5. Hercegovina in Črna gora se prideli Albaniji. Evropska javnost je v splošnem te predloge odklonila.

Mačka je rešila življenje celi družini

Gotovo nenavaden dogodek se je pripetil nedavno v Rimu. Mačka je rešila življenje sedmim ljudem. Razkrila je zločinsko zaroto in poginila, ko je rešila življenje družini svojega gospodarja. Mladi Josip Vitali se je nekega jutra prikazal v hiši svojega tasta. Stopil je v kuhinjo, kjer je tašča kuhala meso v bakrenem kotlu. Po kratkem razgovoru z ženo je Vitali z neko pretvezo dosegel, da je žena za nekaj čaka zapustila kuhinjo. Čas odsotnosti stare ženice je Vitali porabil za to, da je natrosil v kotel nekaj strihnina in nato naglo odšel. Opoldne je prišla h kosilu vsa družina: poleg žene še mož in pet sinov. Eden sinov je zgrabil kos mesa in ga del v usta. "Za vraga!" je vzkliknil in vrgel meso iz ust. Seveda so tudi ostali takoj odložili vilice. Medtem je mačka, ki je ležala pod mizo, popadla košček mesa, ki ga je vrgel na tla sin, in ga pojedla. Nekajkrat se je stresla in takoj poginila. To se je izvršilo vse v silni naglici. Družina je takoj o vsem obvestila policijo. Ta je dala raztelesiti mačko in v želodecu so našli veliko količino strihnina. Tudi na mesu, ki je ostalo še na mizi, so našli toliko strihnina, da bi se bila z njim lahko vsa družina zastrupila in pomrla. Takoj so aretirali Vitalija in njegovega brata, ki sta hotela na ta način umoriti vso družino. Vitali je hotel spraviti s sveta družino, da bi njegova žena podedovala premoženje po tasta.

Mumije v Šampanji

Pri kopanju jame za vodnjak v bližini Berryja v francoski Šampanji so zadeli kopači na najdbo, ki pojasnjuje po 18 letih zagoneten nestanek begunske družine Longaeurtove iz Berryja. Kraj leži sredi ozemlja, kjer so se odigravale najhujše bitke svetovne vojne med Francozi in Nemci. Ta del Šampanje je bil nešteto krat pod bobnečim ognjem sovražnih topov in obe artiljeriji, tako francoska kakor nemška, sta ga obstreljevali z vso silovitostjo.

Že l. 1914 so Nemci napravili v smeri proti Berryju sunek, ki je zahteval od prebivalcev največjo opreznost, ker niso mogli Francozi v zadnjem trenutku izprazniti nasebine. Tako so ljudje ostali v hišah in so čisto mirno opravljali poljska dela, kadar so mirovale sovražnosti. Nič si niso storili iz tega, da jim je bila smrt pred čelom in za hrbtom. Kadar pa so bobneli topovi, so se poskrili v hiše in kleti, kjer so ždeli do konca bitke. Apnenčasti sestav Šampanje jim je tudi sam nudil zatočišče, kakor so si jih želeli.

22 glav broječa družina Longaeurtova je v svojem življenju ravnala prav tako, kakor drugi vaščani. Kadar je bil mir, so delali na polju, kadar so se začele soražnosti, se je potuhnila v skrovišče. V začetku neke takšne bitke se je skrila kakor ponavadi. Toda pozneje, ko je bitka minila, ni bilo nikogar več na spregled. Vaščanom se je to zdelo nekoliko čudno, a nestanek družine so si končno jeli razlagati tako, da so se Longaeurtovi pač preselili drugam do konca vojne in da se bodo šele po sklenjenem miru vrnili domov. Pozneje pa so popolnoma pozabili nanje, in to tembolj, ker je bilo njih gospodarsko poslopje domala uničeno. Šele pred dnevi, ko je začel neki vaščan kopati jamo za vodnjak, je prišlo na dan, kam je ziginila številna družina. Kopači so pri delu zadeli na

votel hodnik, čigar izhod je bil zaprt, najbrže zaradi ognja, ki je bruhal iz minonoseev. Silno pa je bilo presečenjenje, ko so delavci v tem hodniku odkrili; 22 človeških trupel. Bila so čisto izsušena. V hodniku so ležali Longaeurtovi od deda do vnuka in tudi njih psa-čuvaja, ki sta čuvala hišo. V suhem zraku podzemne jame so se trupla posušila in dobila videz mumij. Preiskava je dognala, da so se Longaeurtovi najbrže zadušili s plinom granate, ki se je morala razpočiti tik pred vhodom. Plini so jih omamili in umorili. Trupla so položili v enajst rakev ter jih pokopali v sprevodu, kakršnega še ni videla naselbina Berry po svetovni vojni.

Rokovanje prepovedano

V Italiji imajo pravcato vojno proti rokovanju. Kdor si še drzne komu stisniti roko, zapade globi. Vsi tajniki fašističnih organizacij so prejeli okrožnico, ki pravi, da se je rimski pozdrav tako splošno uvedel, da lahko za vedno odpade podajanje in stiskanje rok. Ne pri uradnih sprejemih ne v rimski zbornici ne sme nihče nikomur stisniti roke. Dovoljeno je samo pozdravljanje z dviganjem rok.

Zadnji opomin.

Upnik: "Zapomnite si, da je to zadnjič, da vas priham opominjat."

Dolžnik: "Saj je pa tudi že skrajni čas, ker sem sit teh vaših neprestanih opominov."

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Prihod:

Maj:
8 — Gral Osorio
9 — Florida
19 — Giulio Cesare

Odhod:

Maj:
6 — Belvedere
15 — Florida
18 — Gral. Osorio
23 — Giulio Cesare
19 — F. Giovanna